

මාසික විශේෂාංගය

**වන්දිකා තාක්ෂණයට
හැඳින්වීමක්**

බවුන් ඇත අහසේ සිට අප දෙස බලා සිටින්නේ ය. ඒ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඇස් වලිනි. මේ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඇස් නිර්මාණය කළේ ද පොළොවේ සිටින අපේ කාලයේ මිනිසුන් ය. කෘත්‍රීම වන්දිකා වශයෙන් අප දන්නේ මේ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඇස් ගැන ය.

ආලෝකයේ වේගයෙන් දුරකතන පණිවිඩ හුවමාරු වන්නේ මේ වන්දිකා හරහා ය. තත්පර ගණනකින් මුළු ලෝකයම එක හුයකින් වෙලීමට හේතු වී තිබෙන්නේ මේ වන්දිකා ය. ලෝකය ම එක ගම්මානයක් වී තිබෙන්නේ මේ වන්දිකාවල ක්‍රියාත්මක වීම මත ය. ඒ හැරුණුවිට තවත් කළ හැකි දේ බොහෝ ය. නූතන ලෝකයේ බලවත් ම තාක්ෂණික උපකරණය බවට වන්දිකා පත්වී ඇත්තේ මේ නිසා ය.

ඇත්ත වශයෙන් ම පොළොව වටා කරකැවෙන මේ ජිමික් උපාංග කියක් තිබෙනවා ද?

උත්තරදීමට හොඳ කෙනෙක් ඉදිරිපත් වී සිටින්නේ ය. ඔහු ලුනිතත් කර්නල් ටේරි ඔ'රොක් ය. ඔහු උතුරු ඇමරිකානු ගහනවිද්‍යා ආරක්ෂක කටයුතු හැසිරවීමේ ආයතනයේ (NORAD - North American Aerospace Defence Command) ප්‍රකාශකයෙකි. කොලරාඩෝ නුවර ඡෙයෙන්තේ කඳුවැටියේ සිට ඔහු කටා කරයි.

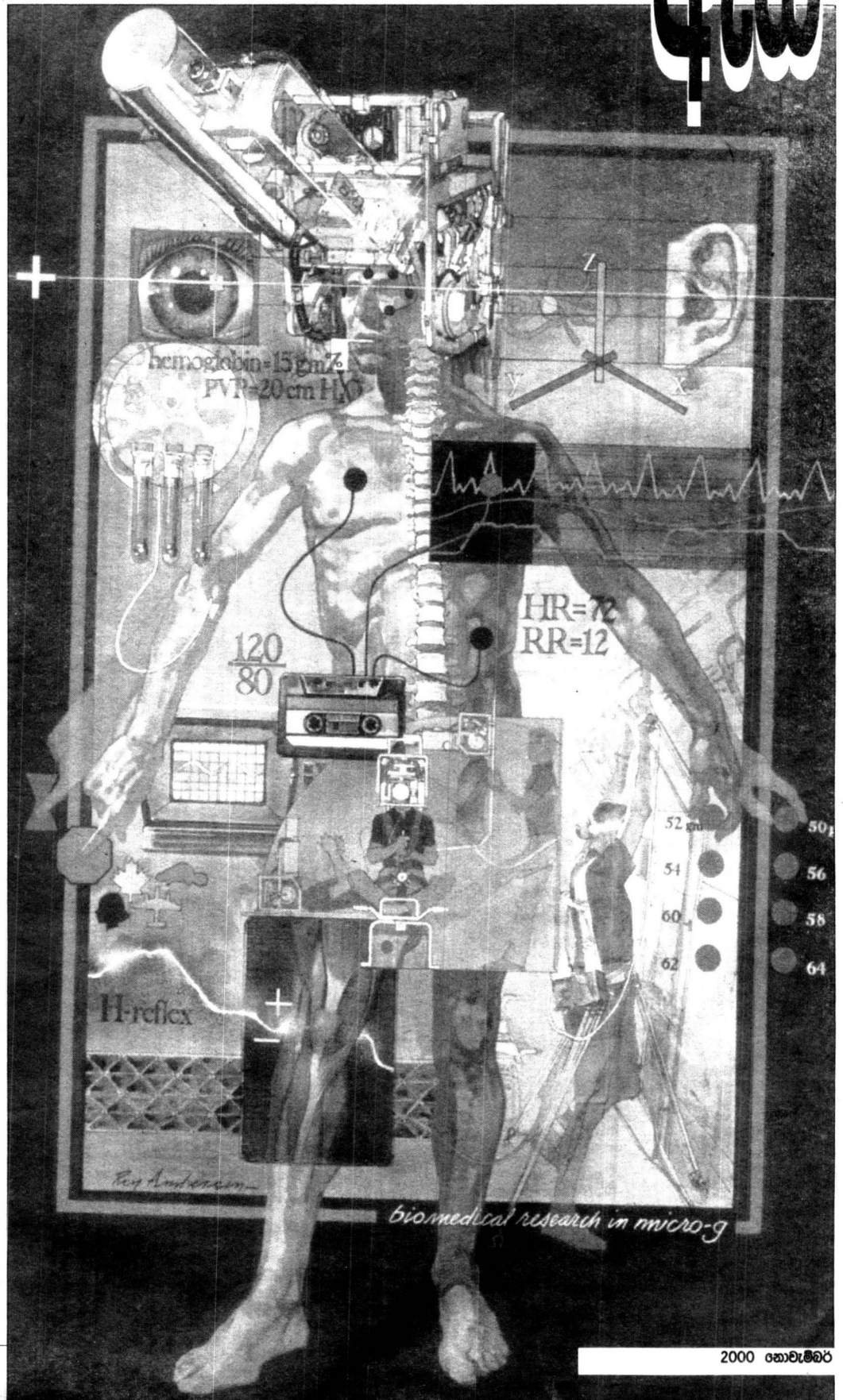
"දැන් දන්නා විදියට තම 5000 කට වැඩියි.

එක වන්දියෙක් කරකැවෙන ලෝකයක උපන් මිනිසුන් දැන් කෘත්‍රීම වන්දිකා 5000 ක් කරකැවෙන ලෝකයක ජීවත් වෙමින් සිටියි.

මේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන්දිකා ගැන ය. එහෙත් පොළොවේ මිනිසුන් අහසට යැවූ වන්දිකා ගණන මීට වැඩි ය. "මම තොරාඩ් (NOARD) ආයතනයේ වාර්තා බැලුවා. මේ වනවිට මිනිසුන් ඉහල අහසේ රඳවන මහත්සි වුණු වන්දිකා ගණන 14000 ක්" ලුනිතත් කර්නල් ටේරි ඔ'රොක් කියන්නේ එසේ ය.

පොළොව ගැන බලා සිටීමට

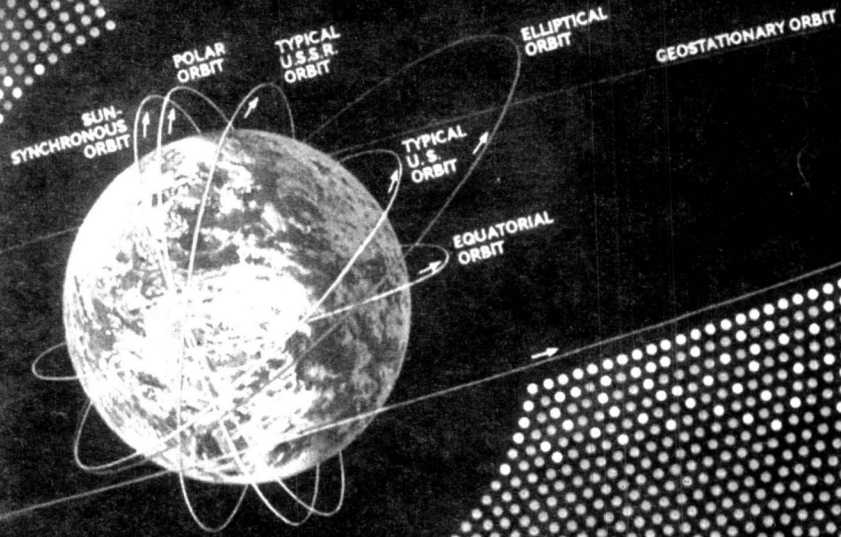
සංස්කෘතිය වෙනස් කළ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඇස්

UNITED STATES
has launched
997 payloads;
183 are still
functioning.

OTHER NATIONS
and ESA have
launched
59 payloads;
7 are still
functioning.

In this schematic chart, the dots represent payloads launched successfully from 1957 through 1982. White dots show approximately how many are still functioning. In addition to the U. S. and the U.S.S.R., seven other nations have entered space—Japan, France, the People's Republic of China, Italy, India, Australia, and the United Kingdom—as well as the European Space Agency (ESA).

විවිධ ජාතීන් විසින් ගුවන්ගත කොට ඇති වන්දිකා

වැඩිම වන්දිකා ගණනක් කක්ෂගත කොට තිබෙන්නේ රුසියාව යි. එහෙත් රුසියානු වන්දිකා කල් පවතින ඒවා නොවේ. මෙහි එක් නිතකින් වන්දිකාවක් නිකේෂනය වේ. දීප්තිමත් නින්වලින් පෙන්වන්නේ දැනටත් ක්‍රියාත්මක වන්දිකාවන් ය.

SOVIET UNION
has launched
2,069 payloads;
102 are still
functioning.

පොලොවෙන් ඉහලට වන්දිකා යැවූ ජාතීන් අතර ඇමරිකාව හා සෝවියට් දේශය ප්‍රකට ය. ඇමරිකාව දැන් වන්දිකා 290 ක් ක්‍රියාත්මක කරන බව කියන්නේ ඇමරිකාවේ ජාතික ගගනවිද්‍යා හා අභ්‍යවකාශ පරිපාලනාධිකාරිය (NASA - National Aeronautics

and Space Administration) විසිනි. එහෙත් ඇමරිකානුවන් අභ්‍යව යැවූ වන්දිකා ගණන 1000 කට වැඩි ය. සෝවියට් දේශය ගුවන්ගත කොට තිබෙන වන්දිකා ගණන 2069 කි. එහෙත් සෝවියට් දේශය බිඳ වැටෙන කාලයේදී ඉන් ක්‍රියාත්මකව

තිබුණේ 102 ක් පමණි. සෝවියට් වර්ගයේ වන්දිකා වැඩිකල් පවතින ඒවා නොවේ. ඇමරිකානු වන්දිකාවල ආයුෂ වැඩි ය. ඒ නිසා ම දැන් අභ්‍යේ සිටින කෘත්‍රිම වන්දිකාවලින් වැඩි බලය ඇත්තේ ඇමරිකාවට ය. වන්දිකා නාක්ෂණය හාවිතයට ගන්නා

ජාතීන් වන්නේ ඇමරිකාව හා සෝවියට් දේශය පමණක් නොවේ. ජපානය, කැනඩාව, ඉන්දුනීසියාව, ඉන්දියාව, චීනය හා ඕස්ට්‍රේලියාව එවන් නවත් ජාතීන් ය. එමෙන් ම යුරෝපීය ජාතීන් 13 ක් ද වන්දිකා ගුවන් ගතකොට ඉන් ප්‍රයෝජන ලබා ගනිමින් සිටින්නේ ය.